

На основу члана 43., 44., 54. став 1., тачка а), б), и г) и члана 56. став 3. Закона о храни („Службени гласник БиХ“, број 50/04), члана 61. Закона о управи („Службени гласник БиХ“, бр. 32/02 и 102/09,) члана 8. Правилника о хигијени хране („Службени гласник БиХ“, бр. 4/13) и препорука Комисије ЕУ (2006/576/ЕЗ), од 17. августа 2006. године, директор Агенције за безбједност хране Босне и Херцеговине д о н о с и

СМЈЕРНИЦЕ/ВОДИЧ

о присутности деоксиниваленола, зеараленона, охратоксина А, фумозина Б1+Б2 и токсина Т-2 и ХТ-2 у производима намијењеним за исхрану животиња

Члан 1.

(Смјернице/водич о орјентацијским вриједностима наведених микотоксина намијењеним за исхрану животиња)

Овим смјерницама/водичу о присутности микотоксина, деоксиниваленола, зеараленона, охратоксина А, фумонизина Б1+Б2 и токсина Т - 2 и ХТ - 2 у производима намијењеним за исхрану животиња, Агенција за безбједност хране БиХ (у даљем тексту: Агенција) доноси препоруке за све надлежне органе, лабораторије и остале заинтересоване стране о праћењу присутности истих у житарицама и производима од житарица намијењеним исхрани животиња као и у крмним смјесама.

Члан 2.

(Усклађеност смјерница/водича)

Смјернице/водич су припремљене на основу препорука Комисије ЕУ о примјени орјентацијских вриједности, за наведене микотоксине, којим би се омогућило праћење прихватљивости житарица и производа од житарица и крмних смјеша за исхрану животиња а тиме избјегле разлике у вриједностима које су прихватљиве у БиХ.

Члан 3.

(Препоруке Агенције)

(1) Подаци о праћењу добијени као резултат ових препорука омогућавају боље разумијевање разлика у присутности ових микотоксина у широком распону нус-производа који се користе у исхрани животиња, што је од примарне важности за предузимање, ако је потребно, даљњих законских мјера:

а) Надлежни органи ентитета, Брчко дистрикта БиХ и лабораторије уз активно судјеловање субјеката у пословању с храном за животиње требају појачати праћење присутности деоксиниваленола, зеараленона, охратоксина А, фумонизина Б1 + Б2, токсина Т - 2 и ХТ - 2 у житарицама и производима од житарица намијењених исхрани животиња као и у крмним смјешама.

б) Надлежни органи ентитета, Брчко дистрикта БиХ и лабораторије требају осигурати да се узорци анализирају истовремено на присутност деоксиниваленола, зеараленона, охратоксина А, фумонизина Б1 + Б2, токсина Т - 2 и ХТ - 2 како би се могао процијенити обим присутности.

ц) Надлежни органи ентитета и Брчко дистрикта БиХ требају обратити посебну пажњу на присутност ових микотоксина у нус-производима из производње хране намјењене исхрани животиња.

д) Надлежни органи ентитета, Брчко дистрикта БиХ и лабораторије требају осигурати да се аналитички резултати достављају редовно Агенцији ради евалуације и уношења у јединствену базу података.

е) Надлежни органи ентитета, Брчко дистрикта БиХ и лабораторије требају осигурати да се орјентацијске врједности, како је наведено у Прилогу ових смјерница/водича, примјењују за процјену прихватљивости крмних смјеша и житарица те производа од житарица за исхрану животиња.

ф) Надлежни органи ентитета и Брчко дистрикта БиХ требају осигурати да субјекти у пословању с храном за животиње у свом систему користе анализу ризика и критичних контролних тачака (НАССР концепт), орјентацијске врједности из тачке е) за одређивање критичних граница на критичним контролним тачкама које одвајају прихватљиво од неприхватљивог, за спрјечавање, уклањање или смањење установљених ризика.

(2) Код примјене ових орјентацијских врједности, надлежни органи ентитета и Брчко дистрикта БиХ требају узети у обзир чињеницу да су орјентацијске врједности за житарице и производе од житарица одређене за најотпорније животињске врсте и да их треба сматрати највишим орјентацијским врједностима.

(3) За храну за осјетљиве животиње, надлежни органи ентитета и Брчко дистрикта БиХ, требају осигурати да произвођачи хране за животиње примјењују ниже орјентацијске врједности за житарице и производе од житарица узимајући у обзир осјетљивост животињских врста и у складу с орјентацијским методама одређеним за крмне смјесе.

Члан 4.

(Израда, дистрибуција и примјена смјерница/водича)

Надлежни органи подстичу израду смјерница/водича за добру производну и добру хигијенску праксу које субјекти у пословању с храном добровољно примјењују у складу са правилима о сигурности/безбједности хране, те омогућавају њихову дистрибуцију и примјену.

Члан 5.

(Ступање на снагу)

Смјернице/водич ступају на снагу даном доношења и биће објављене на www.fsa.gov.ba страници Агенције.

Број: 01-1-02-3-731-1/15

Датум: 20.07.2015. године

Директор

Проф. др. Сејад Мачкић с.р.

ПРИЛОГ

ОРЈЕНТАЦИЈСКЕ ВРИЈЕДНОСТИ

Микотоксин	Производи намјењени исхрани животиња	Орјентацијска вриједност у мг/кг (ппм) за храну за животиње с удјелом влаге од 12%
Деоксиниваленол	Крмива (*) - Житарице и производи од житарица (**) осим нус-производа од кукуруза	8
	- Нус-производи од кукуруза	12
	Допунске и потпуне крмне смјесе осим:	5
	- допунских и потпуних крмних смјеса за свиње	0,9
	- допунских и потпуних крмних смјеса за телад (< 4 мјесеца), јагњад и козлиће	2
Зеараленон	Крмива (*) - Житарице и производи од житарица (**) осим нус-производа од кукуруза	2
	- Нус-производи од кукуруза	3
	Допунске и потпуне крмне смјесе:	
	- допунске и потпуне крмне смјесе за прасад и назимице (младе крмаче);	0,1
	- допунске и потпуне крмне смјесе за крмаче и свиње за тов	0,25
	- допунске и потпуне крмне смјесе за телад, млијечне краве, овце (укључујући јагњад) и козе (укључујући козлиће)	0,5
Охратоксин А	Крмива (*) - Житарице и производи од житарица (**)	0,25
	Допунске и потпуне крмне смјесе:	
	- допунске и потпуне крмне смјесе за свиње	0,05
	- допунске и потпуне крмне смјесе за перад	0,1
Фумозин Б1+Б2	Крмива (*) - кукуруз и производи од кукуруза (***)	60
	Допунске и потпуне крмне смјесе за:	
	- свиње, коње (копитаре), куниће и кућне љубимце	5
	- рибе	10
	- перад, телад (< 4 мјесеца), јагњад и козлићи	20
	- одрасле преживаче (> 4 мјесеца) и куне	50

(*) Посебну пажњу треба обратити на житарице и производе од житарица који се дају директно животињама да њихова употреба у дневним оброцима не доведе до већег степена изложености животиње овим микотоксинима од одговарајућег степена изложености, ако се у дневном obroку користи само потпуна крмна смјеса.

(**) Израз „Житарице и производи од житарица“ обухвата не само крмива, већ такође и друга крмива добивена од житарица а посебно волуминозно крмиво житарица.

(***) Израз „Кукуруз и производи од кукуруза“ обухвата не само крмива добивена од кукуруза, већ и друга крмива добијена од кукуруза а посебно кукурузно волуминозно крмиво.